

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Készülődések a választásokra

Minden párt teljes akcióba lépett — Élénkség a kisebbségi pártokban

A nemzeti parasztpárt és a kisebbségek — Dr. Roxin Tódor nyilatkozata

A kormány manifesztuma feltűnően és kifejezetten hangsúlyozza az ország valamennyi polgárának törvényes védelmét, — nemzetiségi és vallási különbség nélkül. Gyulafehérvár óta ez az első eset, amikor a legfőbb hatalom birtokosai ilyen közvetlenül és ényire nyomatékosan aposztrofálják a kisebbségek oltalmát és a manifesztum nagyon sokban igazolja azokat a keserves küzdelmeket, amelyeket Románia nem román nemzeti állampolgárai Gyulafehérvár óta átszenvedtek. A romániai kisebbségek az első nehézségekben már megértették, hogy Nagy-Romániában a hatalomért való harc az ő megkérdésük és az ő figyelembevételük nélkül folyik különböző politikai pártok között. Teljesen magukra voltak hagyva, szinte politikai blokádnál állottak és nem volt módjukban érvényesíteni azt a súlyt és azt a tekintélyt, amely őket számuknál, kulturájuknál és gazdasági erejükénél fogva méltán megillette volna.

Gyulafehérvár ígérete hangzatos frázis maradt, a különböző kormányok kortes programjai a levegőben puffogtak el, a paktumok csak addig voltak érvényesek, amíg a kisebbségi szavazatok a kormánypárt uralomra jutását elősegítették.

Kell erre bizonyítani? Ime itt van. Az első ugynevezett semleges kormány manifesztuma,

amelynek leglényegesebb tartalma éppen a tiszta választások beígérése és a kisebbségek törvényes védelme.

Ha egy kormány ezen a platformon alakul meg, ez azt jelenti, hogy a program változást jelent a multhoz képest. Benne foglaltatik az, amit a kisebbségek mindig hangoztattak és amit a politikai pártok mindig tagadni igyekeztek:

Az eddigi parlamentek nem a tiszta, a szabad választás alapján jöttek össze és

a nemzeti kisebbségek törvényes védelme nem volt eddig kellőképpen biztosítva.

Az egész politikai válságból és a legközelebbi nagyfontosságú eseményekből reánk nézve ez a legfontosabb. Elérkezett a döntő pillanat, amikor a romániai nemzeti kisebbségek történelmi hivatásuk megvalósításához foghatnak.

Egész őszintén szólva, az országos politika komplikált és bonyolult diplomáciája csak ebből a szempontból fontos a mi szemünkben.

Mi nem érezzük azokat a finom árnyalatbeli disztinkciókat, amelyek a liberális pártot, néppártot és a nemzeti pártot egymástól elválasztják és elkeseredett ellenségekké várszólják egymással szemben.

Mi csak azt látjuk, hogy a mi törekvéseinket, a mi jogos kívánságainkat eddig csak nagyon nehezen, vagy egyáltalában nem respektálták az ország politikai ügyét intéző hatalmas pártvezérek.

A nemzeti kisebbségeket egyenesen provokálja a kormány manifesztuma arra, hogy

teljes erővel szervezkedve, egységesen vonuljanak a választási küzdelembe.

A kisebbségek érzik a felelősségük teljes súlyát és megkezdtek az előkészületeket a nagy taktikai felvonulásra.

A Magyar Párt

a kisebbségek leghatalmasabb és legergősebb csoportja minden valószínűség szerint teljesen egységesen és tömören vesz részt a küzdelemben. A központi irodában nagyon élénk az élet, a vidéki tagozatoktól egymásután érkeznek be a vidéki megbízottak, akik információkat kérnek és információkat hoznak. A párt vezetői hosszas és permanens tanácskozásokat tartanak, mert

az aktuális politikai helyzet egyszerre fölszínre vetette a párt kebelében lappangó kisebb és nem elvi jelentőségű ellenéteket is.

A Magyar Párt vezetői tisztában vannak, hogy az egységet most mindenáron meg kell teremteni meg kell találni azt az alapot, amelyen az összes erők egyesíthetők lesznek és különösen a román pártokkal szemben dokumentálni kell azt, hogy

a magyar nemzeti kisebbségi törekvések válságos időkben minden magyar embert egyesíteni tudnak társadalmi és valláskülönbség nélkül.

A Magyar Párt főtitkára Wilier József már ki is jelentette a sajtó előtt, hogy az előkészületek folyamatban vannak. A párt egyelőre azzal van elfoglalva, hogy a kissé zavaros és még teljesen ki nem alakult politikai helyzetben tájékozódjék és a tények ismerete mellett fogja további taktikáját megállapítani.

Mindenekelőtt természetesen arról van szó, hogy a legteljesebb együttműködést biztosítsák az ugynevezett

disszidens csoporttal,

amelynek voltaképpen nincs is semmi elvi akadálya.

Az adott viszony között úgy látszik, hogy minden párt külön önálló listával fog felvonulni a nagy küzdelemben, ilyenformán a Magyar Párt legtermészetesebb és legközvetlenebb szövetségeseihez fordul megerősítésért. Mindenekelőtt a többi kisebbségi pártokhoz.

A szászok, a svábok

minden előjel szerint készséggel fognak csatlakozni az együttes akcióhoz.

A zsidó választási blokkot

Kolozsváron június 13-ra hívták össze, amikor az országos tanács határozni fog ennek az akciónak álláspontja fölött. Majdnem bizonyosnak vehető, hogy ők is keresni fogják a megegyezést a kisebbségi szervezetekkel és csatlakozni fognak az egységes frontoz.

Mindkét szocialista párt vezetősége

is munkában van már. Magatartásuk felől eddig még semmi pozitív nincs ugyan, de nem lehetetlen, hogy e kivételes alkalommal sikerüljön fog a megegyezést létrehozni, nemcsak egymás között, hanem a legteljesebb demokrácia alapján álló és most kialakuló közös kisebbségi blokkal szemben is.

Az új kormány tagjai számolnak azzal, hogy az összes pártok külön listával vonulnak föl és a kisebbségek is, önálló listával fognak szerepelni a választáson.

A nemzeti parasztpárt a kisebbségekről

A nemzeti-parasztpárt klubjában Maniu Gyula a következőket jelentette ki:

— Mi nem miniszteri tárcákért harcoltunk. Nem kell az olyan hatalom, melyet csendőrszurony árán kapunk meg. A kormánynak csak az a feladata, hogy a választásokat levezesse és így csak négy-öt hétig maradjon uralmon, míg a választások lefolytnak.

A mi pártunk garanciákat kapott arra nézve, hogy a választások tényleg tiszták lesznek.

A kormányban szereplő négy nemzeti-parasztpárti politikus biztosított arra, hogy a kormány ellenőrzés mellett fogja levezetni a választásokat.

Hivatalos orvosi jelentés a király állapotáról

Bukarestből jelenti a Rador:

Ma reggel a következő bulletint adták ki Őfelsége állapotáról:

A helyi tünetek nem rosszabbodtak.

Az általános állapot, amely a spanyol nátha következtében nagyon rossz volt, javult ugyan, de még nem teljesen kielégítő.

Scrobiste, 1927. június 7.

Hartmann, Regaut, Sluys, Djuvara, Gerota, Seve-reanu, Romalo, Mamulea prof. sszorok.

Pop-Cicsó István nyilatkozata szerint

minden párt önálló listával fog a választáson résztvenni.

A nemzeti-parasztpártnak nincs szüksége semmiféle paktumra, — elég erősnek érzi magát arra, hogy önállóan is sikeresen vegyen részt a választási harcban.

Ez vonatkozik a kisebbségekre nézve is.

A párt kisebbségi politikája a megértés politikája. A nemzeti-parasztpárt azt kívánja, hogy a kisebbségek megelégedettek és boldogak legyenek és együtt dolgozhassanak az ország javára. A nemzeti-parasztpárt ma törhetetlenül a gyűlathérvári program mellett áll.

Junian munkügyi miniszter a

Dr Roxin Tódor nyilatkozata

„A kisebbségek jogos igényei paktum nélkül is kielégítendők”

A politikai válság egész ideje alatt Bukarestben tartózkodott dr Roxin Teodor ügyvéd, a biharmegyei nemzeti párt elnöke, aki ottani tartózkodása alatt többször tárgyalt pártjának vezéreivel és közeli ismerete meg azok intencióit és teljes tájékozódást nyert a kormány törekvéseit illetően.

Dr Roxin Teodor — tegnap érkezett vissza Bukarestből és az Estilap munkatársa előtt a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Maniu és a nemzeti-parasztpárt meggyőződtek arról, hogy

a miniszterelnök megtartja a választások tisztaságára vonatkozó ígértét.

Nemzeti pártnak egyik főfeltétele volt az önálló lista. E kérdés körül folyt a legtöbb diskusszió, ez képezte a tárgyalások alapját. — Miután a miniszterelnök garantálta a tiszta választásokat, létrejött a megegyezés. A megegyezésnél az az óhaj vezette a pártot, hogy az ország két legerősebb pártja, az anyagi alapon szervezett liberális párt és a népakaratot reprezentáló nemzeti-parasztpárt komoly, tartós, esetleg állandó együttműködésre jusson.

— A jelenlegi kormánynak a megbízatása arra irányul, hogy normális választás lefolytatásával és legalitás helyreállításával biztosítsa a harmonikus együttműködést. Téves az a hit, hogy egyik vagy másik párt részéről politikai machinációkról lehetne szó. Miután az ország politikai faktorait az a megfontolás vezette, hogy az ellentétek kiegyenlítettessenek és a nemzet erejét összefogva az országot a jelenlegi válságos gazdasági és politikai helyzetből kivessze.

— A liberális párt maga is kifejezésre juttatta azt a meggyőződését, hogy a nemzeti-parasztpárt hathatós támogatása nélkül az lehetetlen és ezért a jelenleg létesített barátságos megegyezés a legerősebb alapokon áll. Ami pedig a szoroson vett erdélyi érdekeket illeti, a helyzet önmagától

legnagyobb megértéssel beszél szintén a kisebbségekről és többek között a következőket mondta:

— Magunkra nézve kötelezőnek ismerjük el a gyűlathérvári pontokat.

Meg kell mondanom azonban, hogy a kisebbségi gyakorlatban olyan törvényes jogszokások alakultak ki, amelyek ugyan nincsenek paragrafusokba foglalva, de minden komoly politikus magánérvén kötelezőnek ismeri el.

Es mi, modern demokratikus politikusok igyekszünk a haladó élet minden tanulságát állandóan levonni.

Nagyváradon nagyon felélenkült minden párt politikai élete.

úgy fog alakulni, hogy az erdélyi elemek számára biztosítva lesz az ország politikájában az a hely, amely őket értékükkel és számarányuknál fogva joggal megilleti. Így erős a remény, hogy új politikai éra következik be, amely az eddig tulzott és meddő politikai harcok helyett, minden komoly és alkotó erőt az őt megillető helyre juttat.

— Mindezeknek folyománya az, hogy a nemzeti-parasztpártnak demokratikus és alkotmányos fel fogása érvényesülni fog az általános politikai irányzatban és ezáltal közvetve

érezteini fogja hatását a nemzeti kisebbségekkel is,

akiknek az aspirációi komoly demokratikus és alkotmányos szellemenben irányított országos politikában teljesülést fognak nyerni. Egyébként a nemzeti-parasztpárt nem zárkozik el a kisebbségekkel való szoros együttműködés elől sem, miután

a párt alapelveivel nem áll ellentétben a nemzeti kisebbségek jogos igényeinek kielégítése még külön paktum nélkül is.

Biharmegye élére Tempeleán Dezső került

Biharmegye alispánjához, Filip Jánoshoz ma délelőtt a belügyminisztériumtól távirat érkezett, amelyben közölték vele, hogy az 1918 június 7-én kelt rendelet alapján őt szolgálati érdekből Radaucba helyezték át. Egyidejűleg királyi dekrétum érkezett Váradra, amely Tempeleán Dezsőt, az eddigi radauci al-

ispánt visszahelyezte Biharmegye alispáni állásába és egyúttal megbízta őt a prefektúra vezetésével.

Tempeleán Dezső delegált prefektus holnap délután érkezik Nagyváradra és a vasúti állomáson a vármegyei tisztviselők nagy küldöttsége fogja várni.

Jorga támogatja a kormányt?

Bukarestből jelenti a Rador:

A Curantul értesülése szerint Argetoianu tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Jorga professzorral és Argetoianunak sikerült

Jorgát eddigi álláspontjától eltéríteni és valószínű, hogy a találkozásnak pozitív politikai eredményei lesznek.

Lindberg a felolvasó asztalnál

— Az Estilap eredeti távirata —

New-Yorkból táviratozzák:

A franharcosok nagyszabásu ünnepséget terveznek világhírű művészek fellépésével. Ez alkalommal Lindberg is felolva-

sást rendez a reptűlőutjáról. Az előadás iránt óriási az érdeklődés. Lindberg különben a Memphis fedélzetéről szikratávíró útján gratulált Chamberlinnek.

A varsói szovjetkövet meggyilkolása

Berlinből táviratozzák:

Schubert államtitkár tegnap délután megjelent a berlini orosz nagykövetségen és kifejezte a német kormány részvétét a varsói szovjet követ ellen elkövetett gyilkos merénylet felett.

A német kormány megbízásából hasonló részvétnyilatkozatot tett a moszkvai nagykövet is.

Varsóból táviratozzák: Wolkow szovjet követ gyilkosa Boris Sofronovics Coverda 19 éves orosz diák, aki a vilnai orosz társaság

gimnáziumának nyolcadikos tanulója volt. A merénylet után azonnal letartóztatták. Kiderült, hogy a merényletet ideális okokból követte el.

Az Ullstein Sonderheft sorozatban:

Servieren, Tranchieren, Anrichten 35.— Lei

Wiener Küche (Ihre Geheimnisse in 100 Rezepten) 35.— Lei

Das essen die Kinder so gern (100 gyermek étel-recept) 35-Lei

Kapható a Hegedüs Hirlapirodában

Mozgószínházi műsorok:

Dorian filmszínház

Csak egy napig
6 és 9 órákor

Mariposa a táncosnő

Pola Négrivel és
Nem akarok nőket látni
Raymund Griffithel

6 órákor 10 és 15 leies helyárak
9 órákor 15 és 20-leies helyárak

Jön

Jön

TORRENT

Greta Garbo és Ricardo Cortez

Heyman-szinkör

Ma és holnap utoljára

Metropolis

Rendes helyárakkal

Kedv. ményes jegyek
érvényesek

Apollo mozgó

Ma, szerdán 5 és 7 órákor

Dr Caligari

Expressionista dráma
6 felvonásban

Főszerepekben:

Conrad Veidt, Werner Krauss,
Lil Dagover

Megelőzőleg egy kitűnő burleszk
megy

Csütörtökön premier „Erdész-
icány” Lia Mara, Harry Liedtke

Este fél 10 órákor

a vilnai színtársulat második
előadása

A véres Iréna (Der blutige Spaas)

Jegyek elővételben is kaphatók
az Apollo-mozgó pénztáránál
d. e. 10 órától

MACKÓ ÚR ÉS A MADARAK

Mackó ur premieren volt a szirakuzai régi görög színházban. Egy Aristophanes nevű hipermodern író politikai szatiráját adták futurista rendezésben. Maga a színház is olyan vakmerően impresszionista stílusú volt, amelyet még a németek sem mernek megköszönni. Szirakuza ötezer esztendő szikláiból képezték ki a falait, a kapuk, a bejáratok, a lépcsőkolosszusok, az oszlopok mint ha a Studio legfrissebb számából lettek volna kivágva. Bárszék, banális páholyok helyett megszámlálhatatlanul sok márványlépcső futott körül a nézőteret, ezeken ültek, szorongtak, lelkesültek, ragyogtak, kacagtak és sirtak tizezrével az emberek.

A teteje ennek a nagyszerű színháznak a végtelen vakítóan szikrázó szirakuzai ég volt és egyetlen hatalmas csillárja a szicíliai nap, amely, — mintha élvezni akarta volna az előadást, — mozdulatlanul lebegett a hekatombák fölött és pazarul szórt a sugarait a színészekre, a színpadra, a publikumra, a tengerre és a sziklákra.

Mackó ur csodálatosképpen megértette és élvezte az előadást, — habár a görög szöveget olaszul deklamálták. Aristophanes, ez a merész, ötletes és boszorkányosan modern Bernhard Shaw éppen Kelet Európát csufolta ki. A vámhátrókat, az utlevél rendszert, az áldemokráciát.

Már minden városnak meg volt a maga vámsorompója, vámhivatala, taxatórije, határrendőrsége és csempész szervezete. Nagyon jól érezték magukat ebben a széttagoltságban a régi görögök. Annnyira, hogy még az állatok is megirigyelték a jó dolgukat. Elsősorban a madarak. Ők is államot akartak alapítani. De hol? Az egész világ már a görögök dominiuma volt. Sziciliát éppen most foglalták el, Karthago hatalmukba került. A földön nincs többé hely újabb vámsorompók és újabb határrendőrségek számára. De rendelkezésükre áll a levegő végtelensége, egészen föl a magasságos égboltig, ahol az istenek lakoznak és eddig rosszhiszeműen kivonták magukat minden adófizetés és minden vámvizsgálat alól.

A legmozgékonyabb és legélénkebb fantáziájú madár, a bubos banka népszövetségi kongresszusra hívta össze az összes madarakat. Mindenki képviseltette magát, nemzet és faji különbség nélkül. Két szakértőt meghívtak az emberek közül is, mert az új világbirodalmat, a Felhőkakukvárat teljesen földi mintára akarták berendezni.

A terv nagyon egyszerű volt és a repülőgépek mai korszakában a legmelegebben ajánlható az összes modern pénzügyminiszterek figyelmébe. Az új állam vámhátrókat állít fel az emberek és az istenek között. Hol? Peisthtratos, az egyik görög delegátus, szóról szóra a következőképpen magyarázza. Ahogy Mackó ur most, utólag Arany János fordításából olvassa:

„No hát az ég s föld között van a lég és mint mi, átkelendők Delphibe,

Szabadmenést kérünk Boeotiától, Ugy majd, ha földi ember áldozik, Ha vámot nem fizetnek az istenek, A légürön, mint idegen városban Oltári füstjét nem bocsájtjuk át...”

Megvámolják tehát ezentúl az imát, az áldozást, a könyörgést, még a káromkodást is. Nem közlekedhetnek az istenek az emberekkel ezentúl sem ébren, sem álomban, csak utlevéllel és vámvizsgálatlalt. Ez lesz a világ legnagyobb birodalma. Ha Zeus nem ismerné el, meg kell szakítani vele a diplomáciai viszonyt.

„Ellenc szent háborút indítok, s megtiltjátok valamennyi Istennek az átjárását, amikor kéjlegni földre leszállnak, A ti határitokon, mint azelőtt jár[tak buja gerjedelemmel...”

Természetes, hogy az imperialisztikus törekvésekből világháború lesz. A madarak és az istenek élethálát harcot vívnak egymással. Herakles, az isteni hadsereg főparancsnoka, mielőtt a hadműveleteket megindítja, egyezséget ajánl fel a madaraknak. De nem használ. Véres háború után a madarak győznek, az istenek, akik félnek attól, hogy az áldozattól elesnek, aláírják a békét. Atad[ak]

Basileiát, ezt avakítóan szép, fiatal és nagyszerű nőt, aki a világ hatalmat szimbolizálja a madaraknak. A Felhőkakukvár felállítja a vámsorompókat és a Kar ujjongva énekli a győzelmet:

„Oh ragyogó kövek égi aranytüze! Oh Zeus menyei lánglővelő nyila! Oh záporral elegy, földrázó rettenetes dőrei,

Mellyel most ez a földet rengeti, bírva hatalmad

Altal mindeneket s Basileiát Hymen, oh, Hymen, éjhaj...”

... Mackó ur egy kissé kellemetlenül érezte magát a szatira tendenciájától. A nézőtér tombolt. Ettore Romagnoli professzor, az ünnepi játékok tudós rendezőjét majdnem szétépték a nagy lelkesedésben. Csak Mackó ur volt szomorú és hallgatólag. Arra gondolt, hogy mindez nem tréfa és nem művészet. És főképpen nem Krisztus előtt 414-ben került színre. Hanem, most 1927 májusában aktuális. Mackó urnak most kell hazautaznia, hat vámhátrón, hat határrendőrségen át és hat csomaggal. Ha Aristophanes előtt ilyen út állott volna, bizony nem bohózatot írt volna erről a problémáról, hanem tragédiát...

—drb.

Megdrágul az uszoda is

Pankolits Károly nagyváradi uszoda tulajdonos beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben bejelentette, hogy a belépőjegyek árát mérsékelten felemeli. Kérte a városi tanácsot, hogy járuljon hozzá ehhez a felemeléshez.

Az állandó választmány tegnapi ülésén foglalkozott ezzel a kérelemmel, azonban érdemleges döntést nem hozott. Az állandó választmány mindenekelőtt Pankolits Károly régi szerződését akarja ismerni és tudni kívánja, hogy Pankolits mennyi időre vette bérbe az uszoda területét és milyen bért fizet érte. A jegyárak felemelését csak akkor találják méltányosnak, ha az uszoda bére is a belépőjegyek árának megfelelően fokozatosan emelkedik.

Pankolits egyébként az uszoda mellett újabb területet kért a várostól a fürdő kibővítésének céljaira. Az állandó választmány ebben a kérdésben sem döntött véglegesen, mert előbb informáltatni kívánja magát arról, hogy a kért területre nincs szüksége-e még a városnak más célokra?

A Nagyvárad Estilap

10.000 leies rejtvénypályázata

Az Estilap pályázata — bevalljuk — várakozásunkat meghaladó érdeklődést vert fel a városban. Izgalmas és rokon-szenves kíváncsiság fogadta az új ötletet mindenfelé. Érdekes volt azonnal a lap megjelenése után látni utcán és kávéházban olvasókat a kérdések megfajtésébe elmerülni.

No de aztán nyomon követte valami, amire nem számítottunk. Még tegnap százan, meg százan hozták be az Estilap kiadóhivatalába az első napi megfajtést. Azokat, akik személyesen jöttek, a kiadóhivatal felvilágosította, akik a megfajtéseket beküldték, azokat ezen az úton kérjük:

szíveskedjenek alkalmazkodni a tegnapi számban vázolt feltételekhez.

A megfajtéseket a lapban kitüntetett időpontig,

együtt, egyszerre kell hoz-zánk eljuttatni.

A zárt borítékra tessék rájegyezni: Rejtvénypályázat.

A tévesen beküldött szelvényeket — de kizárólag ezeket — komplikációk mellőzése kedvéért megőrizzük, s most már a további megfajtéseket annak idején ezekhez fogjuk csatolni.

A jutalomdíjakat és pedig
egy első díjat 3000 lei
egy második díjat 2000 lei
három harmadik díjat 1000 lei
négy negyedik díjat 500 lei

összesen 10.000 lei

készpénzjutalmat.
június 28-án fogjuk kisorsolni.
Mára pedig lapunk utolsó oldalán találja az olvasó a kérdések új kis csoportját,

a második csoportot.

Tessék megfajtani és a szelvényt a tegnapihoz csatolni.

Rabló cigányok a törvényszék előtt

Enyhe ítélet a bihari falvak fosztogatóival szemben

A múlt esztendő nyarán és őszén veszedelmes rablóbanda tartotta rettegésben Hegyközséget, Bihar, Csátár, Tamási és Szentjános községek lakosságát. Éjszakánként idején hol egyik, hol másik községben tüntek fel a haramiák, akik az éj leple alatt loptak, raboltak. A környékbéli csendőrség valószínűsítő hajtóvadászatot indított a betörők kézrekerítésére és sikerült is elfogniok Fekete Gusztit, Serbán Istvánt, Lakatos Sándort és Lakatos Lászlót cigánylegényeket, akik az első kihallgatás alkalmával beismerették Takács Sándor bihari, Szabó György hegyközpályi-i, Szabó Béla hegyközségi és özv. Nagy Imréné tamási-i lakosok kárára elkövetett betöréseket. A rabló cigányokat bekísérték a nagyváradi ügyészség fogházába és a királyi ügyész betöréses lopás

címén emelt vádat ellenük. Ma tárgyalta a büntetőtörvényszék Constantinescu-Pop tanácsa a rabló cigányok büntetését. A vádat Athanasiu ügyész képviselte, a védelmet dr. Marcu s Péter látta el. A vádlottak beismerték a terükre rótt bűncselekményt és a törvényszék rövid tanácskozás után kihirdette ítéletét, amely szerint Fekete Gusztit vádlottat hét, Serbán Istvánt hét, Lakatos Sándort nyolc és Lakatos Lászlót hét hónapi fogságra ítélte.

Az ítéletben a vádlottak megnyugodtak.

Még csak ma és holnap láthatja a

METROPOLIS-t

MOZI

APOLLÓ MOZGÓ MŰSORA:

Szerda d. u. 5 és 7 órákor:
Dr. Caligari. Expressionista
dráma 6 felv. Conrad Veidt,
Werner Krauss, Lil Dagover.
Este fél 10 órákor: Vilnai szín-
társulat: „A véres tréfa”.
Schalom Alédhem vígjátéka.

Csütörtök d. u. 5 és 7 órákor:
Erdészleány, bemutató, Lia
Mara és Hary Liedtkével a fő-
szerepben.

Este fél 10 órákor: Vilnai
színtársulat. Ember, Állat,
Erény. Pirandello vígjátéka 3
felvonásban.

A DORIAN-FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerda 6 és 9 órákor: „Mari-
posa a táncosnő”, Pola Negri-
vel és „Nem akarok nőket
látni”, Raimond Griffith-el. —
6 órákor 10 és 15 leies, 9 órákor
15 és 20 leies helyárák!

Csütörtök 6 és 9 órákor:
„Torrent” Greta Garbo és Ri-
cardo Cortez.

Péntek: „Torrent”.
Szombat: „Torrent”.

Uj
motorkerékpár
és bicikli raktáron
Javításokat precízen legol-
csóbban vállalom
„Moto” mechanic
Iosif Vulcan (Nagy Sándor)-u. 17

UJ KÖNYVEK A HEGEDŰS HIRLAPIRODA KÖLCSON- KÖNYVTÁRÁBAN:

Benoit P.: Mosolygó szobor	3583
Benoit P.: Óriások utja	3584
Csathó: Asszony a bakon	3605
Andai: Soha ilyen tavaszt	3606
Kipling: A fény kihal	3607
Stratz: Idegen asszony	3608
Mereskovszky: Messiás	3609
Courths M.: Szép Me- luzina	3610
Murray H.: Végzetes ajándék	3611
Harbou: Metropolisz	3612
Nyáry A.: Szerelmes menyasszony	3613

Jégszekrények

nagy választékban legolcsóbban
kaphatók KUN vaskereskedő-
nél Avram Iancu (Kossuth)-utca
3. szám. 3604

Kis viziló született a pesti állatkertben

Családi örömeik bölényéknél, szarvaséknál, majoméknál

A pesti Állatkertben egymást érik a családi örömeik. Nagyon szorgalmasak az állatkerti golyák, szinte nap-nap után jelenthetik az állatkerti örök, hogy hol az egyik, hol a másik ketrecbe új kis állatka költözött.

Tegnap aztán megtörtént a legnagyobb esemény:

megszületett a legújabb kis viziló.

Arankának, a viziló mamának hatodik gyermeke. Este hét órákor látta meg a „kis apróság” (26 kilóra találják) a napvilágot, először csak a medence szennyes, zöldes vizén át, de nemsokára eredeti szí-
nében is, mert

**Aranka, a gondos vizima-
ma legelőször is megta-
nította lélegzeni.**

Ez úgy történik, hogy orrára veszi az ujszülöttet s óvatosan kiemeli a vízből. Azután víz-
szaereszti s rövid idő múlva uj-
ra kiemeli. Így folyt ez a lé-
legző gyakorlat egész napon át. A mama semmi mást nem csinált, nem is evett egész nap. Estére a kis vizicsikó nagyszerűen tudta már a lec-
két, vidáman dugdosta ki a vízből az orrocskáját.

Még nem tudják, hogy az ujszülött fiú-e vagy lány. De persze nagyon örülnek neki, —
Érthető az öröm:

**a kis viziló értéke 150—
160 millió korona,**

egész sereg hiányzó ritka állatot lehet érte cserélni. A viziló-család évek óta az állatkerti költségvetés legaktívabb tétele. És ilyen körülmények között különösen fontos a megnyugtató jelentés is: anyja és gyermeke teljesen jól érzi magát.

Ha nem is képviselnek ilyen nagy értéket, nagyon örülnek azért a többi kis ujszülöttnak is. Hiszen mind az állatkerti ápolás kifogástalanságának a bizonyítéka. Körülbelül két héttel ezelőtt

két kis majom született.

Az egyik el ma is, édes kis pofa, állandóan az anyja mellén csüng, az sem engedné el egy pillanatra se. A másik szegény szomorú véget ért. Ennek a mamája egy angolköros majom, bénák a hátsó lábai, nem tudta cipelni a kicsit, csak huzta maga után. Ezért elvet-
ték tőle s kilenc napig Nestlé liszttel táplálták. Nagyszerűen fejlődött, de a tizedik éj-

szaka véletlenül agyonnyomta a nagy angóra cica, akivel együtt aludt egy meleg párnán.

Az amerikai bölényéknél vasárnap zajlott le a nagy családi esemény. A kis vörösbarna bölényborjú már vidáman szaladgál egyik ketrecből a másikba. Az anyja gügyögve morog utána, nagyon félti.

Vasárnap született egy kis gimszarvas is. Egy második pedig kedden délelőtt. Ez még nagyon gyengécske szegény, rogyadoznak a vékony lábai és

majd eldönti az anyja a nyelvél-
vel, amint nyalogatja.

Született még három muflon és sok más kisebb állat. Az állatbőlnékné persze állandóan nagy közönsége van, csak a vizilóhoz nem engednek még senkit. Nem szabad idegesíteni őket. Csak Cerva Frigyes felügyelő megy szinte negyed-
óránként megnézni féltő gond-
dal a kis drágaságot. Nincs semmi baj, szabályos időköz-
önként ki-ki dugja az orrát s időnként a mama orrára veszi s kiemeli egészen.

Hogy jaj valahogy el ne felejtessen lélegzetet venni.

SPORT

BUDAPESTI LAPKRITIKA STROCK ALBIRÓL

**Összel már a magyar válogatott dreszt
ölti magára az ördögös váradi csatár**

A nagyváradi sport nemrég még tündöklő égboltjáról ele-
ven meteoriként hullott bele a forró, lüktető budapesti labda-
rugó-sport kellős közepébe, egy nekünk mindent, a fejlődése csúcspontján álló pesti futballnak nem sokat jelentő új név: Ströck Albi. Nálunk —
illetékesek nem igen méltatták figyelemre — csak a közönség és a sajtó érezte, hogy valami kivételesen nagyszerű tehetség lappang ebben a szerény, sőt tulontul szerény játékosban. Két hónap telt el talán azóta, hogy Ströck Albi búcsút mondott a váradi pályáknak és rövid két hónap elegendő volt arra, hogy ennek az egyszerű gyerekeknek a nevét a pesti sportpályákat látogató hatalmas tömeg megtanulja ismerni és érdeme szerint megbecsülje is. Egyszóval Albi arrivé lett Pesten és úgy a szaklapok, mint a napilapok a legnagyobb

elismerés hangján emlékeznek meg Ströck Albiról, aki az újpestiek lila-fehér dresszében legutóbb a középeurópai kupáért folyó küzdelem során olyan ragyogó formát mutatott, amely egyenesen megvesztegető volt.

— Bátorság, erő, lendület és okosság van a játékában Ströck Albinak — írja róla többek között az egyik előkelő budapesti napilap. Nagyváradról került az UTE-be és vele Újpest csapata olyan játékost nyert, aki

**összel már a legméltóbb
lesz arra, hogy a magyar
válogatottba beállítsák.**

Barátai, mert sokan voltak barátai Ströck Albinak Váradon, bizonyára örülni fognak ennek a remek karriernek, amit ő igazán csak a tehetségének köszönhet.

Heyman szinkör

Szerda 5, 7 és 9 órákor: Metropolis. Kedvezményes jegyek érvényesek. Rendes helyárák.

Csütörtök 5, 7 és 9 órákor: Metropolis. Kedvezményes jegyek érvényesek. Rendes helyárák.

NYILTÉR

Feleségemtől, Gróza Józse-
né, szül. Demetrowits Jolántól a mai naptól külön váltan élek, érte semmiféle néven nevezendő felelősséget nem vállalom.

Groza József,
cukorka kereskedő
Bul. Reg. Ferd. No. 4.

**Kedvező heti vagy havi
fizetési feltételek mellett
legolcsóbban és a legjobb-
ban vásárolhat vásznakat, zeffi-
reket pouplinokat, férfi és női
szöveteket és mindenféle textil-
cikkeket**

Rottenberg Márton

2984 cégnél
Nicolae Iorga (Zöldfa)-utca 15. sz.

Levelezőlap meghívásra ügynö-
keim azonnal meglátogatják teljes
mintakollekcióval.

* Megnyit a tusnádtúrdói Se-
bő-penzió. A messzi Olt völgyében az Erdős-Kárpátok lankái között, a gyönyörű fekvésű Tusnádtúrdón megkezdődött a fürdői élet és június elsején megnyílik a jóhírű és népszerű Sebő-penzió.

Az Astoria-kávéházban

ma és minden este Erdély leghiresebb cigányprimása

Bambó Albi teljes zenekarával muzsikál

Kinos botrány a váradi főpostán

Egy váradi ügynök tetteleg inzultált, egy postás-kisasszonyt

Tegnap este 7 óra körül a nagyváradi főposta épületében egy minden fázisában felháborító és mélyrehatóan megindító jelenet játszódott le. Egy érzékeny finom kis postás-kisasszonyt inzultált tetteleg és szavakkal Schwarz S. Sámuel szalámi és sajtügynök. De tekintünk most el a szalámitól.

Barna Ilonka halk följajdulása ott rezeg a kedves, félénk postás-kisasszonyok hajszolt ideghurján és a közönség körében megtorlásért harsog egy haragvó indulat.

Sajnos, még mindig akadnak emberek, akik nem tudják átérzeni a postai tisztviselők nehéz munkáját az értékét. Miért türelmetlenkednek ott a rácsok előtt? Ezek a rácsok a megfeszített munkának és a kötelességtudásnak börtönét vázolják. Akik bent görnyednek: rabok, bélyegekkkel, aprópénzzel és szelvényekkel asztalukhoz láncolt elítéltek. Miért nem sajnálja a szegény postás-kisasszonyokat például ez a Schwarz S. Sámuel? Miért mincs irántuk ki-mélettél? Hiszen ezek a kisasszonyok százszor nehezebb és megterhelőbb munkát végeznek, mint ő, aki a sajtuszakmát képviseli. Mindjárt, hogy Schwarz ur, Románia minden városában közismert a postahivatalokban. Hogy valóságos réme a postás-kisasszonyoknak. Hát lehetséges ez? Miért oly türelmetlen egy sajtügynök? Hát nem tudja azt Schwarz, hogy minél tovább áll a sajt, annál jobb? Miért siet azzal a sajtjal? Még érthető volna, ha pokolgépeket küldözgetne. Azzal tényleg nem lehet várni egy pillanatra sem. De a sajtjal. Ez vagy hozzá nem értés, vagy idegbajra mutat. Vagyis idegbajos embernek nem volna szabad sajtjal kereskedni. Ez épp olyan, mintha valaki türelmetlenségében alma helyett a virágokat szedné le a fáról. Ha mindezzel tisztában volna Schwarz, már a saját érdekében sem gyötörné az amúgy is meghajszolt postás-kisasszonyokat. De Schwarz ezt nem tudja. Rendszeresen követi el a maga kis merényleteit a sajtjal, mintha pokolgépről volna szó. A postás-kisasszonyok már messziről érzik, hogy jön. Olyan, mint a mesebeli herceg, aki a Pamir fensíkon nyergelte a lovát, hogy elinduljon Burgundiába, meggyógyítani a király-kisasszonyt, aki elvesztette a szaglását. A herceg sohasem furdott. A király-kisasszony pedig fölsíkolott mély szippantgatások közepette:

— Érzem, ő jön!

Schwarz tegnap délután valamelyik kávéházban megnyergelte a cipőjét és elindult a postára egy ajánlott levéllel. De tudja isten, Barna Ilonka ott az ajánlott leveleknél, nem érezte meg a sajtzagot. Nyugodtan végezte a dolgát. Talán zibbadtak voltak az érzékszervei. Most lépett be először két hónap óta a hivatalába lábbadozó beteg. Még igazán nem vágyódott Schwarz ur után. De annál jobban utána Schwarz. Barna Ilonka tempóján nem változtatott a betegség. Gyorsan végezte a munkáját. Sokan álltak az ablaknyílás előtt ajánlott levelekkel. Ott állt és topogott dühösen Schwarz is az emberek között. Barna Ilonka szegény, ezt nem tudta. Nem készült rá. Ha tudta volna, talán helyettesítésre kéri föl valamelyik kol-

legánóját, aki szívesen vállalkozott volna rá, hogy őt mostani állapotában Schwarz zaklatásaitól megkímélhesse. Egyszer, amint fölpillant, az ablak előtt egész váratlanul a nagy Ó-vel találkozik pillantása.

— Schwarz!!! hasit végig egész testén és idegein a jég hidege. De már késő, Schwarz átnyújtja az ajánlott levelet és kárörömmel dobolni kezd az ujjával. Ilonka megméri a levelet. 150 gramm. Megnézi a ráragasztott bélyegeket. Kévs. Susogva megszólal.

— Kérek még kilenc lelt.

— Mii? — dördül Schwarz.

Ilonka szíve nagyot dobban.

— Kévs. a portó kérem. Még kilenc lelt kérek...

A rácsok előtt hat-nyolc ember áldogált. Várják, amíg Schwarz végez, hogy sorra kerülhessenek. Schwarz eszököznek akarja őket fölhasználni. Körülnéz le nem írható méltatlankodással, részvétre számító arccal. Már forr benne az indulat.

— Mérje meg, az istenit, aztán beszéljen, — ordít az urilányra.

Ilonka tudja, hogy Schwarz-cal jobb, ha nem polemizál, de azt már mégsem teheti meg, hogy kevesebb portót számítson.

— Megmértem — mondja fojtott izgatottsággal. Láthatta, hogy megmért.

— Ne járjon a szája! — ordít a sajtos. Majd adok én maguknak azt a teremtsit neki!!

Ilonka torka összeszorul, szeretne valamit szólni, de hang nem jön a száján. Egyik kezével a szívéhez kap, a másikkal vizsgálja a levelet. Aztán ráborul az asztalra és sirni kezd. Schwarz azonban nem az az ember, akit meg lehet hatni. Az ő lelke már sajt. Roqueforti.

A levél élével durván ráütöget a kisasszony vállára.

— Mérje meg, mert mindjárt nem tudom, mit csinállok...!! Egy, kettő, nem érek rá!!

Ilonka gyöngé, tulérezékeny, ezt a megaláztatást már éppen nem bírja. Menekülnie kell, különben érzi, hogy valami baj történik vele. Föltápáskodik az asztala mellől, hogy elmenjen. Ebben a pillanatban azonban valami olyasmi történik, ami talán még soha sehol nem fordult elő:

Schwarz hirtelen mozdulatlan átnyúl az ablakon, a hajánál fogva visszarántja Barna Ilonkát és a szerencsétlen lányt öklével fejbeüti.

Ez a borzasztó mozdulata egészen megvadítja, az urilány hajába markol ismét. De ekkor hátulról vad erővel ráveti magát egy ur-nő és lefogja az örjögő sajtügynököt.

Az eset hallatlan felháborodást kelt. A postán pillanatok alatt nire fut. Az utcáról is beözönlenek a színhelyre az emberek.

Barna Ilonkát pedig ájultan viszik asztalától pályatársnői a szolgálatban levők részére odakészített ágyhoz egy paraván mögé. A szerencsétlen fiatal lány halottápadtan fekszik, barátai állnak mellette és ecetesvizzel locsolgatják jéghideg homlokát.

Schwarz S. Sámuel még mindig dühöng.

— Nem szégyeli magát, fiatal ember letére így megfélemezik

magáról! — röpköd feléje minden oldalról a harag nyilzápora.

— De ha nem mérte meg... védekezik Schwarz.

Nincs mentség. Nem is lehet. Nyilvánvaló, hogy idegbajos ember, de az izgalma mégsem vezetheti le a kötelességteljesítő hivatalnokokkal szemben. A posta nem lehet vadászterület egy neurasténias sajtügynöknek. Ami pedig a szalámit illeti, a szaláminak épp az a fötulajdonsága, hogy ráér. Nem romlik. Freud maga is csodálkozna ezen a botrányon, ha megtudná. Miért ideges egy sajt és szalámi ügynök a közvetítésnél, amikor a sajt minél büdösebb, annál jobb, a szalámi pedig légmentes burkában évtizedekig is áll?

Luputi postafőnök szobája felé terelődik csakhamar az érdeklődés. Itt hallgatják ki Sándor Violát, dr. Kiss Döme irodákisasszonyát, aki Schwarzot lefogta és itt hallgatják ki a megvadult sajtügycet is. Schwarz védekezés helyett agresszíven lép föl. Panasz-kodik. Még ő panaszkodik.

— Hiába mondtam neki, nem mérte meg. Mégis csak a legnagyobb disznóságg!

Idegbaj ellen -- zsirosszóda

Egy váradi asszony öngyilkossága

Tegnap este tíz órakor egy kétségbeesett hangú férfi hívta telefonon a mentőket a Str. Dobrogea (Veres Balázs)-utca 18. számú házhhoz. A mentők azonnal kivonultak, az egyszerű földszintes ház előtt már alkorkorára csoportokba verődve állottak a szomszédok, környékbéli emberek és tárgyalták a szerencsétlenséget, amely Bordás Sándor költőves családjánál történt.

Bordás Sándor már régebb idő óta panaszkodott a szomszédoknak, hogy felesége súlyos idegbajban szenved és nemcsak a saját, de az ő életét is tönkreteszi. A szegény költővesmestermek nem igen volt pénze arra, hogy asszonyát gyógykezeltesse és így napirinden volt a hangos veszekedés Bordásék portáján.

Tegnap este munka után hazament Bordás és az asszony idegrohamos állapotban újra nagy patáliát csapott. Férje csillapítani próbálta a beteg asszonyt, de ez nem sokat használt, Bordásné szitkozódott, átkozódott, majd tányéro-

kat, poharakat vagdalt a földhöz.

Bordás úgy gondolva, hogy az asszony lecsillapodik, kiment a szobából az udvarra és ott beszélgetett.

Ugy tíz óra körül ment vissza a lakásba és legnagyobb rémülettel látta, hogy felesége az ágy mellett fekszik mozdulatlanul, mellette a földön egy üres pohár, amelynek alján vallami kékes-zöld folyadék fektett.

Értesítette a mentőket, akik a szerencsétlen asszonyt be-szállították a Biharmegyei Közkórházba, ahol megállapították, hogy zsirosszódát ivott és nyomban gyomormosást alkalmazzák.

Ma reggel érdeklődtünk Bordásné állapota felől és azt a megnyugtató kijelentést kaptuk, hogy komoly veszedelemről nincs szó és ha komplikációk nem állnak be, Bordásné néhány napon belül már el is hagyhatja a kórház öngyilkosok osztályát, ahonnan átszállítják ápolás végett az idegosztályra.

Két kis riadt postás-kisasszony áll az ágy fejénél. Édesek, megfélemlítettek.

— Ugy félünk mindig, ha ide-jön.

Ilonka halkán megszólal.

— Erre én sem számítottam. Pedig megijedtem, amikor láttam, hogy Schwarz áll az ablaknál. Láthatta, hogy megmértem a levelet és 150 grammot nyomott. Bel-földi ajánlott levélre 29 lei portó kell. A levél pedig csak 20 lei erő bélyeg volt ráragasztva.

— Elakartam menekülni, akkor ütött meg. A hajamba is beleka-pott.

— Csak most jöttem vissza be-tegszabadságról. A szívem beteg. És éppen velem fordul elő ilyes-mi — mondja szomorúan.

A vilnai színtársulat műsora az Apolló mozgóban

Szerda este fél 10-kor

A véres tréfa
(Der Blutiger Spaas)

Schalom Alechem vígjátéka 1 prolog és 3 felvonás

Csütörtök este fél 10 órakor

Ember, állat, erény

L. Pirandello 3 felvonásos vígjátéka

Jegyek elővételben is kaphatók az Apolló pénztáránál délelőtt 10 órától

Heyman szinkör

Péntektől kezdődőleg az

Elsülyedt flotta

vagy

A skageraki tengeri csata

Főszereplők:

Eszterházy Agnes és Bernhardt Götzke

HIRDETMEY

Alulírott pénzügyesek ezuton hozzuk betéteseink tudomására, hogy a folyó évi május 1-én életbelépett új helyeg- és illetéktörvény 14. szakaszának 5. §-a alapján fizetendő illetéket a tőkésítés alkalmával betéteseink terhére fogjuk leróni. Ezen illeték hat hónapig 0.05%, hat hónapon túl 0.02% és a számla lezárásakor (létevenként) róvándó le az időszak folyamán betétben volt legnagyobb összeg után.

A bucaresti pénzügyesek által eddig is követett eljárásához hasonlóan, az adótörvény 28. §-a szerint betéteseink terhére fogjuk a betétkamatok után járó tőke-kamat adót olyanformán leróni, hogy a legközelebbi tőkésítés alkalmával a megállapodott kamattétel alapján járó kamatösszegeből a betétkamat adót visszatartjuk, illetve azt betevő számlája terhére a pénzügyigazgatóságnál befizetjük.

Minden más ezzel ellenkező megállapodás, mint törvényellenes hatályát veszti.

Teljes tisztelettel:

Általános Takarékpénztár r. t.
Anglo International Bank Ltd.
Biharmegyei Takarékpénztár
és Gazdasági Bank r. t.
Egyesült Bank és Takarékpénztár r. t.
Erdélyi Bank és Takarékpénztár fiók

Industria Bank r. t.
Magyar Általános Hitelbank fiókja
Nagyvárad Agrár Takarékpénztár r. t.
Nagyvárad Hitelbank r. t.
Nagyvárad Leszámitolóbank r. t.
Nagyvárad Takarékpénztár
Polgári Takarékpénztár r. t.

A Vilnai szintársulat

Ma este a „Véres tréfa”-t, Schalom Alechem kitűnő vigjátékát játssza. Egy keresztény diák viszontagságairól szól a darab, aki a saját iratait egy zsidó kollégájának irataival kicserélve, magát zsidónak adja ki s ebben a minőségben mindazon szenvedéseken és megpróbáltatásokon megy át, melyek egy zsidó diákot csak érhetnek. A nagyszerű vigjáték a társulat legjobb erőinek interpretálásában kerülnek bemutatásra.

Mi uiság?

A lei ma Zürichben: 313.50

BUKAREST 313.50

Váradí árfolyamok

1927. június 8.

Zürichi nyitás

BERLIN	— — — — —	12320	—
NEW-YORK	— — — — —	519	96
LONDON	— — — — —	2525	12
PARIS	— — — — —	2036	—
MILANO	— — — — —	2865	—
BUDAPEST	— — — — —	9065	—
PRAGA	— — — — —	1540	—
BECS	— — — — —	7317	50

Pengő	— — — — —	Péna	29'30	29'50
Dollár	— — — — —		167'50	168'50
Cseh korona	— — — — —		4'96	5'—
Svájci frank	— — — — —		32'35	32'45
Oszták shilling	— — — — —		23'60	23'80
Francia frank	— — — — —		6'50	6'60
Angol font	— — — — —		815'—	820'—
Olasz líra	— — — — —		9'30	9'40

* A Naplónak. Micsoda infantilis védekezés! Szegények! Tények ellen döbbenetes gyereksége! Hogy az objektív közönség rajtunk derül? Miért? Talán mi kérdeztük meg a szülőket szüzen parancsolják-e lányukat férjhez adni? Nem tudják, hogy nemzetközi röhej és felháborodás támadt a botrányos akciójuk nyomában? Vagy tudják és szeretnék elfelejteni? Hiszen minden cselekedetük komikum. Nem járnak emberek között?

Ma délután 6 órakor
10 és 15 leies helyárrakkal
este 9 órakor
15 és 20 leies helyárrakkal
Két slagerfilmet láthat a
Dorian Filmszínházban

Színre kerül:

Mariposa a táncosnő

Pola Negrivel

Nem akarok nőket látni

Raymund Griffith-el

x ELUTAZÓK FIGYELMEBE! Olcsóbb lett a magyar vízum. A Hegedüs Hirlapiroda vízumosztálya közli, hogy a magyar vízum ára 650 lei helyett 580 lei lett.

Elsülyedt flotta

† Dr Pelle János nyilatkozata. A selyem-razzia ügyében dr Pelle János ügyvéd nyilatkozatot küldött be hozzánk, melyben válaszol az Estilap legutóbbi cikkeire. A nyilatkozatot a nagy anyagforlás miatt csak lapunk holnapi számában közölhetjük.

Jön: MANDRIN

* Mosoiu tábornok Váradon. A liberális párt helyi szervezete ma délelőtt távirati értesítést kapott, hogy Mosoiu tábornok, a párt megyei elnöke csütörtök reggel nyolc órakor Nagyváradra érkezik.

Elsülyedt flotta

* Összehívták a városi nagytanácsot. Tulbure polgármester június 14-ére, keddre összehívta a városi nagytanácsot. Az állandó választmány holnap délelőtt ülést tart és megállapítja a nagytanács ülésének tárgysorozatát.

Jön: MANDRIN

* Harc egy nyolckaru polippal. A Reuter-iroda jelentése szerint Towhusend kikötő közelében izgalmas harca volt egy buvárnak egy nyolckaru polippal, amelynek karjai közt egy emberi test volt. A buvár hálójavítással volt elfoglalva, amikor észrevette, hogy a polip a partmentén uszik körülbelül 50 láb mélységben s egy emberi testet cipel magával. A buvár a kezében levő szigonnyal megtámadta a polipot s addig szurkálta össze-vissza, míg a polipon halálos sebet ejtett. Ekkor sikerült az emberi testet a polip karjai közül kiragadni. A test az egyik elsülyedt gözbárka szakácsaé volt, amely pár nappal ezelőtt lékelt kapott és elsülyedt.

x Egy divatszalonból sem hiányozhat a legújabb Moderne Welt. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

Elsülyedt flotta

* MOTOROSOK. Ma, szerdán este a szokásos összefovertelt nem a Royal terraszán, hanem a Püspök fürdőben tartják meg. Minden motoros ckvetten jelenjen meg szerdán este háromnegyed 9 órakor a Gilányi-úti vámnál és onnan lesz az indulás.

Jön: MANDRIN

* Meghosszabbíták a városi bérlők szerződéseit. A polgármester utasította a gazdasági ügyosztályt, hogy a városi házak lakóinak novemberben lejáró szerződését már most vegyék tárgyalás alá, állapítsák meg a város által igénylendő béréket és kössék meg a következő évekre a szerződéseket, mert a bérlőket nem lehet továbbra is bizonytalanságban tartani.

Szenzációs matiné az Apolló mozgóban

Vasárnap délelőtt 11 órakor

Noire-Damei toronyőr

Lou Chaney leghatalmasabb szerepe

Hétfőn délelőtt 11 órakor

Nyári vakáció

Pat és Patachon-burleszk és 2 drb kétfelvonásos burleszk

x Santa Lucia Charleston, világsláger szenzációs felvétel gramofon lemeze kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

* Munkásgyűlés. Az amszterdami alapon álló romániai grafikai munkások helyi csoportja e hó 9-én, csütörtök este 8 órakor a Gutenberg-Otthonban fontos tárgysorozattal taggyűlést tart. A vezetőség tisztelettel kéri az összes tagok pontos megjelenését.

x Die Dame Erstes Junius heft gazdag tartalommal megjelent! Előző számát ingyen mellékeljük. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

* Metropolis. A Heyman Szinkör igazgatósága úgy intézkedett, hogy a Metropolis film ma és holnap rendes helyárrak mellett kerül vetítésre, s így mindenkinek hozzáférhetővé teszi, hogy a Metropolis filmet megláthassa.

Női tavaszi kabátok

1200 leitől

Női pongyolák és ruhák

195 leitől

nagy választékban a legszebb kivitelben

Weber Model-áruház

Vlahuța (Szt. János)-utca 6. sz.

* Reklámok a Köröspartfalán. Dinu Aurél nemrégiben beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben kérte, hogy a városháza előtt betonrozott Körös partfalat adják számára, bérbe. Dinu Aurél a partfalra izléses reklámokat akar elhelyezni, amelyeket éjszaka foszforeszkáló villany reklámokkal lát el és nagyvárosiasá teszi az egész környezetet. A vállalkozó 5000 lei bért ajánl föl ezért a területért. Az állandó választmány tegnap foglalkozott a beadvánnyal és három tagu bizottságot küldött ki, az ügy bevizsgálására.

Aranyozás, ezüstözés, nikkelezés, mindennemű fémszínezés. Grosz, Vulcan-u. 14.

x A Hegedüs Hirlapirodában a következő folyóiratok kaphatók leszállított árban: Gartenlaube 14 Lei, Das Buch für alle 20 Lei, Das Illustrierte Blatt 6 Lei, Uhu 45 Lei.

6 hengeres OLDSMOBILE 1450. — dollár

Képviselet:

Velocitas Garage Oradea

Ciorogariu (Uri)-utca 14.

Telefon 1003.

Chamberlin legközelebbi célja: Newyorkból Rómába repülni

A diadalmas berlini fogadtatás — Francia elismerés az amerikai repülőknek

Berlinből táviratozzák: A Luft Hansa és a repülő közlekedési iskola tizennégy repülőgépének kíséretében szerdán délután öt óra harminc perckor érkezett meg Chamberlin repülőgépe a tempelhofi repülőtérre és miután néhány kört írt le a kilobogozott és ünneplő Berlin fölött, 25 perc múlva méltóságteljesen földre szállott. A repülőtérre tizezrekre menő tömeg várta már a kora reggeli órák óta az amerikai gépet és leszállását percekig tartó egetverő üdvölgéssel fogadta.

A nagyszámban kirendelt katonaság és rendőrség az egybeként példásan fegyelmezett német közönséget alig tudta visszatartani attól, hogy meg ne ismétlődjenek azok a lelkes, de kellemetlen és rendbontó jelenetek, amelyek annak idején Lindberg párisi fogadtatásánál oly ünneprontóan hatottak.

Amikor a rendet sikerült helyreállítani, Schurman amerikai követ, valamint az amerikai követség, az egész berlini diplomáciai testület, Curtius birodalmi miniszter, Boes főpolgármester és több polgári és katonai vezető egyéniség lépett a diadalmas repülők elé és előbb Curtius miniszter, majd Boes polgármester, Schubert államtitkár és Schurman amerikai követ üdvözölték Chamberlint, aki néhány egyszerű szóval válaszolt.

A repülők ezután autóra szálltak, körüljárták a repülőtérre vont kordont, vidáman, kalapiengelve üdvözölték a folyton éljenző közönséget, azután pedig az amerikai követségre háttartak.

A francia hadügyminiszter hódol az amerikaiak előtt

Párisból táviratozzák: A Petit Parisien közli Painlevé hadügyminiszter nyilatkozatát Chamberlin repüléséről.

— Csodálatraméltó és nagyszerű cselekedet — mondotta a miniszter. — Franciaország már elég eredményt ért el a levegő meghódításában ahhoz, hogy fentartás nélkül üdvözölhesse az amerikai repülők sikerét. Igaz, hogy az amerikai repülőgépeknek csak 250 lóerjű motoraik vannak, míg a francia gépek 500 lóerőnél is nagyobb motorokkal vannak felékelve, azonban ezek a gépek a hadsereg számára készültek, míg Lindberg és Chamberlin gépei külön hosszú légi utakra vannak konstruálva.

**CHAMBERLIN
ELSŐ NYILATKOZATA**

Berlinből táviratozzák: Mielőtt Chamberlin Cottbusból Berlinbe repült, kijelentette, egészen bizonytalan, hogy meddig maradnak Berlinben, de valószínűleg egy hetet töltenek a német fővárosban. Hogy onnan hova mennek és milyen úton távoznak vissza Ameri-

kába, arról egyelőre nem nyilatkozott.

Levine hangoztatta, hogy szép és jóleső volt az a fogadtatás, — amellyel őket Cottbusban — minden előkészület nélkül spontán — részesítették.

Budapestről táviratozzák: A Magyarország munkatársa beszélt Chamberlinnel, aki ezeket mondotta:

— Lindbergnek vakmerősége hozta meg a sikert, nekem pedig az alapos számítások és a precíz előkészületek.

Teljesítményem gyakorlati kihasználása nem az én dologom, hanem zseniális barátomé Levineé. — Együttessen dolgoztuk ki a tervünket, de mindenben pontosan követtem utasításait.

Chamberlin és Levine már Cottbusban rengeteg táviratot kaptak az európai államok fővárosaiból, hogy oda is látogassanak el Oceanjáró gépükön.

Az új cél: Róma.

New-Yorkból táviratozzák: Az amerikai lapok azt írják, hogy a Columbia repülőgépet, mellyel Chamberlin átkelt az Óceán fölött, 25.000 dollárért megvásárolták egy aviatikai társaság múzeuma számára.

Levine, aki együtt repült Chamberlinnel és aki az egész

vállalkozást finanszírozta, kijelentette, hogy biztosra reméli, hogy a jövő hónapban már megtehető az ut egy egymotoros repülőgéppel New-York és Róma között.

A new-yorki lapok bő és részletes tudósításokat közöl-

Chamberlin Budapesten

Berlinből táviratozzák:

Az ünnepélyes fogadtatás alkalmával a Pesti Napló munkatársa beszélgetett a világhírű pilótával, aki kijelentette, hogy Bécsbe föltétlen elrepül. A magyar újságíró Budapestre is invitálta Chamberlint, aki a következőket mondotta:

— Ha csak egy mód van arra, Budapestre is elrepülök,

nek Chamberlin légi útjának különböző részleteiről, de a lapokat főként azok az apróságok töltik meg, amelyeket Chamberlin eddigi életéből szedtek össze.

Igy megtörtént egyszer, hogy Chamberlin egy 250 négyzetláb nagyságú területen leszállt, hogy Coolidge elnök fiának temetéséről készült fényképfelvételeket idejekorán rendeltetési helyükre juttathassa, majd máskor egy fogház szűk udvarára ereszkedett le repülőgépével.

ahova már régóta vágyom. A magyar fővárosához rokoni kötelek is fűznek, mert

sógorom, Mr. Fehér magyar ember és Budapesten lakik nővéremmel,

akit a háború után Amerikában vett nőül. Ha a nagykövetem beleegyezik, minden körülmények között ellátogatok Budapestre is.

Motorkerékpáron a Szaharán keresztül

Párisból táviratozzák:

Most érkezett vissza a francia fővárosba Rossien egyetemi hallgató, aki motorkerékpáron átutazta a Szaharát. Több mint 10.000 kilométer utat a 23 éves egyetemi hallgató egyedül tette meg.

A világrekordért a francia kormány nagy aranyérmel tüntette ki.

Romlott parizert árusítottak egy főutcai hentesüzletben

A rendőrorvos — inkognitóban

A városi tisztviselői hivatalba nem mindennapos följelentés érkezett, amely súlyos vádakkal illet egy ismert nagyvárosi hentesárú céget. A följelentő nem más, mint dr. Crisan Sándor rendőrorvos, aki részben személyes tapasztalataira, részben pedig januálomásokra alapítja följelentését. E följelentés és a nyomában megindult vizsgálat, különösen most a szörnyű forróságban nem lehet közömbös a nagyközönségre nézve sem, mert nem kisebb vádat tartalmaz a följelentés, mint azt, hogy a hentesárú cég

romlott cikket hozott forgalomba.

Néhány nappal ezelőtt, az emlékeztető kánikulai napok egyikén, a központi egyik portása úgynevezett parizert vásárolt vacsorára a Czeglédi József-féle főutcai hentesüzletben. A parizer romlott volt. A csomagból rothadás szaga áradt, amikor kibontották. Eppen akkor lépett be a kórház ajtaján dr. Crisan Sándor hatósági orvos, amikor a portás fülkében a romlott húst kipakolták. A portás maga sem merte hinni, hogy egy nyílt üzletben ennyire veszélyes árut szolgáltak volna ki, bizonytalanul kérdést intézett az orvoshoz, vajon romlott-e a parizer vagy sem? Dr. Crisan azonnal megállapította, hogy

a parizer élvezhetetlen és bomlásnak indult részeket tartalmaz.

Megkérdezte, hogy honnan vásárolták és a portással együtt elszívták a Czeglédi-féle hentesüzletbe, ahol felelősségre vonta a tulajdonosnőt.

— Önöknel vásárolták az előbb ezt a parizert? — kérdezte az orvos és megmutatta a csomagban a romlott húsut.

A tulajdonosnő — az orvos jelenlétében — erre kikapta az orvos kezéből a csomagot és agresszív hangon azt kérdezte.

— Kicsoda maga? Mi köze mindehez?

Amikor dr. Crisan megmondta a nevét, és azt is, hogy ő hatósági orvos, a tulajdonosnő azonnal udvariasabb hangot penderített mag.

— Jelentéktelen dolog ez kérem. Meleg van, ilyenkor könnyen romlik az árú.

Dr. Crisan Sándor följelentésében elmondta még, hogy amikor a Czeglédi cégnél való látogatásának híre terjedt, több tanu jelentkezett nála, akik azt bizonygatták, hogy a Czeglédi József cégtől nem első ízben került ki romlott húsféle. Az eljárás megindult.

Trodaszereket

olcsón csak

Sonnenfeldnél

vásárolhat

Félbeszakadtak a román-német tárgyalások

Berlinből táviratozzák:

A román kormányválság következtében Lapedatu és a német kormány képviselői között a gazdasági és pénzügyi közlekedésről hetek óta folytatott tárgyalásokat félbe kellett szakítani és Lapedatu most visszautazott Bukarestbe, hogy megismerje az új kormány álláspontját a tárgyalásokkal kapcsolatban.

Tusnád-fürdő

(Vasúti állomás, posta és távirda)

„Erdély gyöngye” Csikmegye déli részén, az Ölt folyó gyönyörű völgyében, 656 méter magasságban a tenger színe felett fekszik. Légtöre enyhe hegyvidéki, egyenletes, mérsékelt meleg. A levegő tiszta, pormentes, a fürdőtelepet a mérföldekre terjedő ősfenyvesek balsamos illata járja át. Légtörő sajátosságainál és fekvése magasságánál fogva Tusnád-fürdő kellemes alhavas éghajlatu, elsőrendű klimatikus gyógyhely.

E fürdő legszebb helyén teljesen újonnan, a legmagasabb igényeknek megfelelően berendezett villában folyó évi június hó 1-én nyitott meg a

Sebő-penzió
Elsőrendű magyar és francia konyháról, valamint figyelmes kiszolgálásról gondoskodva van.

Kívánatra bővebb levélbeli felvilágosítással szolgál.

Sebő Imre pénziótulajdonos
Tusnád-fürdő.

Színház

Heti műsor

Szerda este fél 9 órakor: Te csak pipálj Ladányi, vigjáték bemutató. (Utolsó C. Jéret.)

Csütörtök este fél 9 órakor: Te csak pipálj Ladányi.

Péntek este fél 9 órakor: Te csak pipálj Ladányi.

Szombat este fél 9 órakor: Marica grófnő, B. Kosáry Emma és Király Ernő vendégfelleptével.

Vasárnap este fél 9 órakor: Alexandra, B. Kosáry Emma és Király Ernő vendégfelleptével.

Péntek este: Hollandi menyecske, B. Kosáry Emma és Király Ernő vendégfelleptével.

— „Te csak pipálj Ladányi”. Csathó Kálmán bájos és mulattató vigjáték nagy sikereket fog elérni a mai bemutatón. A budapesti Nemzeti színháznak ezt a kiváló műsordarabját nálunk is bizonyosan hosszú ideig műsoron kell tartani. A darab szereplői H. Körösi Juci, Gál Piri, K. Szűcs Irén, T. Pogány Janka, míg a férfiak közül Tóth Elek, Stoll, Horváth, Kovács, Ocskay, Kornai és Bányász olyan művészettel játszanak a darabban, hogy a közönség nem győzi a jó előadást és a kitűnő darabot ünnepegni. A „Te csak pipálj Ladányi” a mai bemutatón kívül holnap csütörtökön és pénteken este lesz műsoron.

— B. Kosáry Emma és Király Ernő, a Marica grófnőben. Szombaton este fél 9 órakor lesz műsoron a Marica grófnő operett, amelynek előadása már is nagy hullámokat vert fel, mert a darabban B. Kosáry Emma és Király Ernő, a budapesti Király színház művészei fognak vendégként fellépni.

— Csókról-csókra, mérsékelt helyárrakkal. Szombaton délután fél 5 órakor a Csókról-csókra szellemes francia operett lesz műsoron az eddigi szereposztással.

— János vitéz, mérsékelt helyárrakkal. Vasárnap délután fél 5 órakor a János vitéz daljáték lesz műsoron mérsékelt helyárrakkal és Tompa Bélával a címszerepben. A darabban, mely a legjobb szereposztással megy, Aggházy Melinda, Zöldhelyi Anna, T. Pogány Janka, míg a férfiak közül Ocskay, Tompos, Kornai, Stoll és Kertész fogják a főbb szerepeket játszani.

Utleveleket

vizumokat

pontosan, gyorsan elintézi a

Hegedüs Hirlapiroda

Vizumárak a legújabb rendelkezés folytán a következők:

Magyar vizum ..	580 lei
Cseh ..	600 lei
Osztrák ..	620 lei
Jugoszláv ..	900 lei
Francia ..	
(1 személy)	840 lei
Olasz vizum ..	750 lei

x Record legújabb száma megérkezett a Hegedüs Hirlapirodába.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Alláskeresőknek 50% engedmény. »Cim a kiadóban« jelzésére külön 10 lei fizetendő. Címek után érdeklődők jegyezzék fel a hirdetés mellett álló kis számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra

LEVELEZÉS

PAVEL. Hívjon fel telefonon, vagy válaszoljon a levelémre. 990

„BUCSU”. Élek engedélyével s életfelt adok magamról. Remélem még nem megy. Nagyon kérem, adjon módot, hogy elbucsuhaszak magától. Sok csók. Hivétől. 991

„VAMOS”. Kérem írjon, mikor és hol. „Szép asszony”. 998

LAKÁS

TÖBB csinos egy ágyas butorozot szoba, központban azonnali világitás, kiszolgálással együtt, havi 1500 leiert kiadó. Bővebbet „Metropol” szálloda portásánál.

BUTOROZOTT utcai különbejáratu szoba kiadó. Carmen Sylva (Schlauch) tér 22. 997

EGY elegáns különbejáratu butorozott szoba kiadó, esetleg ellátással. Plevnei (Timár) utca 5. 993

ADÁS-VÉTEL

DOBOZOK kisebbek-nagyobbak darabonként is kaphatók. Bőráru lerakat. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 5. 3202-4

BUTOROK rendkívüli árszállítással kaphatók Steinernél, Avram Jancu (Kossuth) utca, Sas-palota pincehelyiségben. 3479

Olasziban jól bevezetett aprított fa-kereskedés raktárral, irodahelyiséggel, rakterülettel, villanyfűréssgéppel, istállóhasználatú bérbeadó. Kis tökével nagy haszon produkálható. Cim a kiadóban.

JÉGSZEKRÉNYEK újak és használtak eladók. Tace Ionescu (Körös) utca 5. 1

SCHNITZLER: Ut a szabadba című könyvet megvételre keresem. Cim a Hegedüs hirlapirodába 1000

PIANINÓT bérbe keresek. Cim Hegedüs hirlapirodában. 977

ALKALMAZÁS

ÜGYES, önálló francia varrónők felvételnek Spitzer és Weinberger céghez. 2

VAS szakmába jártas segéd azonnali állást keres. Victoriei (Kolozsvári) utca 83-a. 995

INTELLIGENS német nevelőnő állást keres (félnapra is), perfect a francia nyelvben, nyelvtanítást, németül és franciául elvállal. — Megkereséseket „Tanítónő” jelíggel a Hegedüs hirlapirodába kér. 992

MINDENES szakácsnőt vidékre azonnal keresek. Delavrancea (Ritók Zsigmond) utca 33-a. 994

A Nagyvárad Estilap 10.000 leies rejtvenypályázata

PÁLYAZATI FELTÉTELEK:

1. A feladott 45 kérdésből legalább 10 fejtendő meg.
2. A megfejtések összegyűjtve június 25-én este 8 óráig küldendők be zárt borítékban a Hegedüs hirlapirodába.

JUTALOMDIJAK:

A megfejtők között június 28-án sorsolás után 10.000 lei készpénz jutalmat osztunk ki és pedig:
legalább 30 kérdés helyes megfejtői között egy első díjat Lei 3000;
legalább 20 kérdés helyes megfejtői között egy második díjat Lei 2000;
legalább 10 kérdés helyes megfejtői között három harmadik díjat a 1000, Lei 3000;
és négy negyedik díjat a 500, Lei 2000.

Mai feladataink:

2. szám

1. Melyik szerzetesrend tagjai gyógyítanak?
2. Ki volt Várad első alkotmányos polgármestere?
3. Miért hívják az emléktéri gyaloghídat garasoshidnak?

Nagyvárad Estilap

rejtvenypályázata

2. szám

1.
2.
3.

Pontos név:

Utca, házszám:

Az első sorozatot tartalmazó tegnapi Estilap-ot mindenki ingyen kapja ennek a lapnak felmutatása ellenében.

15 éves kislány gyermek mellé ajánlkozik vagy más megfelelő állást vállal. Cím: Hegedüs hirlap. irodába kér. 986

KÖNYVELESBEN perfect; levelezésben, gépirásban jártas, lehelőleg németül tudó tisztviselő, esetleg csak a délutáni órákra felvétetik. Cim a kiadóban. 3

KÜLÖNFÉLÉK

EGY vagy két fiatal nő kvartélyt és teljes ellátást kaphat. Veres, Vlahuta (Szent János) utca 26. 969

JÓ házi koszt kihordásra vagy oltékezésre, olcsó árban kapható. Tace Ionescu (Körös) utca 47. 984

JÓ házikoszt kapható kihordásra is. Veres, Vlahuta (Szent János) utca 26. 996

SZÉPEN mosok, vasalok, házakhoz ajánlkozom. Decebal (Vitéz) utca 25. Nagyné. 999

Fest. Tisztít

2 nap alatt
Malinovecsán
a Sas alatt
Mos. 2779 Vasal

Hajlított székek,

asztalok, asztalkák és mindenféle hajlított butorok továbbá

kerli butorok,

székek, asztalok, nyugágyak

eredeli gyári áron

kaphatók

Ferrocomerciala S. A.

Oradea, Piața Mihai Viteazul (Nagyplac) 11-a
Telefon 6-70 3398

Takarékoskodjék!

Vegyen

selejtés harisnyát és keztyűt

igen olcsón

a

Selejtés harisnya áruházban

3663

Rimanóczy-utca 4. szám.

Olcsó árak!

Fűszerárak

déligyümölcsök, mindenféle konzervek, ásványvizek mindig frissen szolid árban kaphatók

Ládner Lajosnál

Str. Regele Ferdinand 24.
Pénzügyi palotával szemben
Naponta frissen pörkölt kávé 3134

Sonnenfeld Adolf rt. Oradea